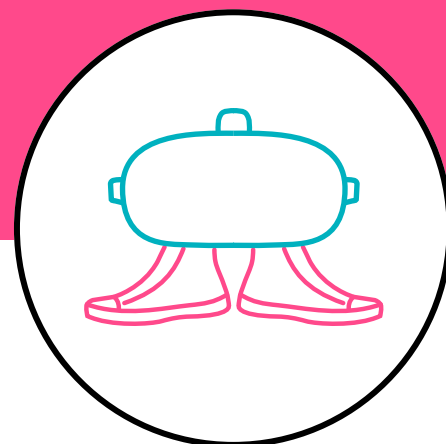

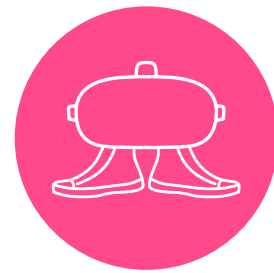
BUTY RÓŻNORODNOŚCI

SCENARIUSZ ZAJĘĆ 5/5

**Wchodzimy w sandały Aiki,
osoby doświadczającej dyskryminacji**

załącznik – scenariusze sytuacji do analizy

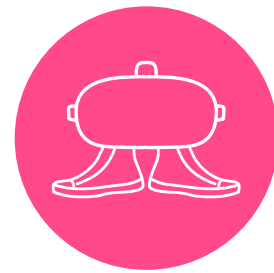
Scenariusz 1.

Aika wsiada do tramwaju, którym jeździ do pracy. Jest w trakcie nauki polskiego na kursie językowym, dzięki czemu rozumie, kiedy dziewczyna parę kroków od niej mówi do chłopaka:

– Zobacz, tam, tylko nie obracaj się gwałtownie. Murzynka. Ale jaką ma czarną skórę, tak ciemnej jeszcze nie widziałam.

Aika siedzi obok starszej pani i czuje na sobie spojrzenia innych ludzi. Na trzecim przystanku do tramwaju wchodzi mężczyzna pod wpływem alkoholu. Zachowuje się głośno i zaczepia pasażerów. Kiedy spostrzega Aikę, wyraźnie się denerwuje. Zaczyna krzyczeć na kobietę. Aika mówi mu po angielsku, że nie rozumie, o co mu chodzi, prosi go, aby się uspokoił. Mężczyzna rozgniewany zaczyna wypominać kobiecie, że przyjechała do Polski, że jest darmozjadem. Mówi też, że nie będzie utrzymywał „czarnuchów” i daje Aice do zrozumienia, że ma opuścić nie tylko pojazd, ale też kraj. Wreszcie zaczyna szarpać kobietę. Aika przez pewien czas próbuje poradzić sobie z sytuacją sama. Pozostali pasażerowie nie angażują się w spór.

Wreszcie nietrzeźwego mężczyznę odciągają od kobiety dwaj panowie. Na kolejnym przystanku każą mu wysiąść. Aika pozostaje na swoim miejscu i dojeżdża już w spokoju na swój przystanek.

Scenariusz 2.

Aika pracuje w rozwijającej się firmie w centrum Poznania. Pracuje jako recepcjonistka, choć aplikowała na stanowisko młodszego specjalisty do spraw marketingu. Dostała pozytywny komentarz po rozmowie rekrutacyjnej, jednak nie otrzymała pracy na stanowisku, o które się ubiegała. Podczas przydzielania jej do pracy na recepcji usłyszała od zarządu, że osoba o jej urodzie będzie dobrą wizytówką dla firmy w oczach przychodzących do siedziby klientów. Pracując na recepcji, Aika często otrzymuje pochlebne komentarze na temat swojego wyglądu, słyszy pytania o swoje pochodzenie, o powody przeprowadzki do Polski, o opinię o Polakach. Zdarza jej się słyszeć również opinie – pochlebne lub negatywne – na temat swojej polszczyzny, której dopiero się uczy. Mężcy klienci firmy często proponują jej wspólne spędzenie czasu, pytają o numer telefonu lub sugerują zainteresowanie Aiką o charakterze seksualnym.

Scenariusz 3.

Aika bezskutecznie szuka dla siebie fryzjera w Poznaniu. Dotychczas spotkani przez nią fryzjerzy podcinali jej włosy intuicyjnie, ale rzadko bywała zadowolona z efektu – niewiele osób w Polsce ma włosy o takim skręcie jak ona, fryzjerzy tutaj nie mają więc doświadczenia z takimi fryzurami.

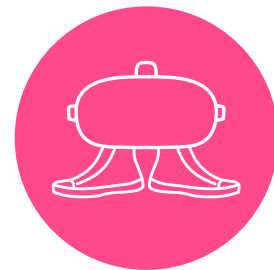
Kiedy kobieta w końcu znajduje lokal specjalizujący się w pielęgnacji kręconych włosów, satysfakcję szybko odbierają jej komentarze fryzjerki:

„Takie piękne włosy pod taką szmatą chować?!”

„A to pani nie jest w tym gorąco?”

„No wyszło pięknie, szkoda że pani będzie pod chustą zakrywać.”

Prawdopodobnie fryzjerka nie zdaje sobie sprawy z tego, że zakrywanie włosów przez kobiety to bardzo powszechna choć nieobowiązkowa praktyka w Nigerze, z którego pochodzi Aika. Choć żyjąc poza swoim państwem, porzuciła niektóre zwyczaje wyniesione z domu, nie czuje potrzeby odsłaniania głowy w miejscach publicznych – przyzwyczaiła się do noszenia chusty, czuje, że to ważna część jej tożsamości. Również słowo “szmata”, którym fryzjerka nazwała jej chustę, nie zabrzmiało w jej uszach zbyt przyjemnie.

Scenariusz 4.

Podczas firmowej kolacji integracyjnej Aika odmawia spożycia alkoholu, mimo że poza nią wszyscy zamówili sobie jakiś procentowy napój.

– A czemu nie pijesz? Z ciekawości pytam! – mówią koledzy z pracy.

Aika odpowiada, że nie pije z powodu swojej religii. Na pytanie, jaką religię ma na myśli, odpowiada, że islam.

Koledzy z pracy wydają się naprawdę zdziwieni, pytają: „Naprawdę???”. Kobieta nie rozumie ich zdziwienia oraz konsternacji. Po chwili mężczyźni zasypują ją pytaniami o bycie muzułmanką - czy obchodzi Boże Narodzenie? Czy nie musi nosić burki? Czy u niej w kraju kobietom jest tak źle, jak słyszeli? Czy nie ma wrażenia, że islam to religia opresyjna i głupia?

Z czasem przy stole rozpoczynają się żarty o wyznawcach różnych religii. Również wstrzemięźliwość Aiki od alkoholu zostaje wyśmiana. Koledzy uważają ją za kolejny sposób na kontrolowanie wyznawców i „pranie mózgu”.

Kobieta nie czuje się dobrze, ma ochotę wrócić do domu, tym bardziej że osobiście uważa picie alkoholu – zwłaszcza w takich ilościach, jakie miała okazję obserwować w Polsce - za nierozsądne i niezdrowe.